

Tlačová správa Agentúry Európskej únie pre základné práva

Vo Viedni/V Bruseli 25. júna 2015

Tragédie migrantov, jedna z mnohých výziev v oblasti základných práv, ktorú treba podľa agentúry FRA riešiť

V roku 2014 zahynuli rekordné počty migrantov, ktorí sa pokúšali dostať cez Stredozemné more do Európy. Členské štáty by preto mali uvažovať o tom, že poskytnú viac zákonných možností pre ľudí, ktorí potrebujú medzinárodnú ochranu na vstup do EÚ, v podobe prijateľných alternatív k rizikovému nedovolenému prekročeniu hranice. Toto je jeden zo záverov z tohtoročnej výročnej správy Európskej agentúry pre ľudské práva (FRA), ktorá je zameraná na vývoj v EÚ v rôznych oblastiach v roku 2014.

„V roku 2014 prevládalo niekoľko výziev v oblasti rešpektovania základných práv, čo dokladá aj najnovšia výročná správa agentúry FRA. Dosiahol sa však i pokrok,“ vyhlásil dočasný riaditeľ agentúry FRA, [Constantinos Manolopoulos](#). *„Dôkazy a závery uvedené v správe môžu usmerniť kroky politických predstaviteľov v EÚ v záujme lepšej podpory a ochrany základných práv. Môžu slúžiť ako odrazový mostík na pomoc pri zaistení, aby politiky a zákony dokázali lepšie zabezpečiť základné práva v praxi pre každého v EÚ.“*

Tak ako v uplynulých rokoch, sa vo výročnej správe agentúry FRA i za rok 2014 poukazuje na výzvy a úspechy v mnohých oblastiach základných práv v celej EÚ. Napríklad:

- Neutešená situácia **migrantov** sa ďalej zhoršovala. V Stredozemnom mori zahynul rekordný počet migrantov. Štvornásobne vzrástol počet zachránených alebo zadržaných na mori. Zhoršil sa postup odbavovania migrantov na hraniciach niektorých členských štátov a verejná debata o začleňovaní migrantov predstavovala naďalej výzvu. V roku 2014 však boli zavedené nové mechanizmy financovania EÚ na pomoc členským štátom pri uplatňovaní právnych predpisov EÚ v oblasti migrácie a azylu, na zlepšenie solidarity medzi členskými štátmi a na boj proti cezhraničnej trestnej činnosti. Celkovo súčasná situácia v oblasti migrácie v EÚ upozorňuje na potrebu komplexnej celoeurópskej politiky, ktorá by riešila všetky aspekty migrácie od príčiny po dôsledok. Nová európska migračná agenda predstavuje dôležitý krok týmto smerom.
- Pretrvávajúce problémy v nahlasovaní a zaznamenávaní trestných činov z nenávisťi. Výsledky rozsiahleho prieskumu agentúry FRA [o násilí páchanom na ženách](#) poukázali na rozšírené formy násillia a obťažovania, ktoré ženy zažívajú doma, v práci, na verejnosti a online v celej EÚ. Tak ako v predchádzajúcich prieskumoch agentúry FRA, napríklad o antisemitizme a o diskriminácii lesbí, gejev, bisexuálnych a

transrodových osôb, aj tento odhalil všeobecné pocity strachu a vysokú úroveň nedostatočného ohlasovania incidentov autoritám zo strany obetí. Niektoré členské štáty však podnikli určité opatrenia na lepšiu ochranu **obetí trestnej činnosti** prostredníctvom revízie svojich zákonov a politík, keďže lehota na transpozíciu smernice EÚ o obetiach trestných činov v novembri 2015 sa blíži. Vo výročnej správe agentúry FRA sa konštatuje, že by členské štáty mali prijať ďalšie opatrenia na zavedenie komplexných služieb na podporu obetí, umožniť obetiam prístup k týmto službám a vyškoliť policajných úradníkov a právnikov v oblasti podpory obetí.

- Na ochranu detí nie sú v mnohých členských štátoch vyčlenené dostatočné zdroje, čím sa brzdí úsilie o lepšiu ochranu **práv dieťaťa** v praxi. Z údajov vyplýva, že miera chudoby a miera sociálneho vylúčenia detí sú naďalej vysoké. Zároveň niektoré členské štáty zlepšujú právnu ochranu detských obetí alebo detí bez rodičovskej starostlivosti. Ako však vyplýva z výročnej správy agentúry FRA, členské štáty by mali zlepšiť mechanizmy koordinácie a vypracovať normy kvality, ako aj účinné mechanizmy na kontrolu a monitorovanie, aby sa zaistilo, že budú služby v súlade s povinnosťou dodržiavať práva dieťaťa.

Tak ako v predchádzajúcich rokoch, aj táto správa obsahuje oddiel s osobitným zameraním. Tento rok sa podrobnejšie zaoberá ukazovateľmi základných práv ako nástrojom na zlepšenie a meranie záväzkov EÚ a vnútroštátnych záväzkov v oblasti ochrany práv.

Správu si môžete prečítať tu: [Fundamental rights: challenges and achievements in 2014 \(Základné práva: výzvy a úspechy v roku 2014\)](#).

V prípade záujmu o ďalšie informácie sa obráťte na:

media@fra.europa.eu/Tel.: +43 1 580 30 642

Poznámky pre redaktorov:

- Nový vzhľad výročnej správy agentúry FRA za rok 2014 obsahuje konkrétne a porovnateľné údaje o situácii v oblasti základných práv z praxe v 28 členských štátoch EÚ. Správa venuje pozornosť hlavným udalostiam, dobrým praktikám a výzvam v oblasti rovnosti a nediskriminácie; rasizmu, xenofóbie a súvisiacej netolerancii; inklúzii Rómov; azylu, vízam, migrácii, hraniciam a inklúzii; informačnej spoločnosti, ochrane údajov; právam dieťaťa a prístupu k spravodlivosti vrátane práv obetí trestnej činnosti. Každá kapitola je zameraná na tri hlavné otázky súvisiace s témou kapitoly a končí sa zoznamom záverov agentúry FRA. Niektoré zo záverov a zistení sú prvý raz zohľadnené aj v záveroch Rady EÚ o uplatňovaní Charty základných práv EÚ, ktoré boli prijaté 23. júna.

- Správa obsahuje aj kapitolu zameranú na „Zahrnutie základných práv do života: od slov k činom“ a kapitolu venovanú Charte základných práv EÚ a tomu, ako ju členské štáty uplatňujú.
- Agentúra FRA je poverená poskytovať poradenstvo založené na dôkazoch subjektom, ktoré prijímajú rozhodnutia na európskej i národnej úrovni, čím prispieva k vyššej informovanosti a cielenejším diskusiám a politikám o základných právach.